

KUNST ■ KIJKEN ■ DOEN

PALETTE

2008
EXPOSITION
ON MAX HEURES D'ENSOLEIL-
LEMENT MAXIMUM. LES COU-
PES DE SOLEIL SONT DANGEREUX
SURTOUT CHEZ L'ENFANT, NE
PAS EXPOSER LES ENFANTS DE
MOINS DE TROIS ANS.

LA GUYANE
FR

Feel Good!

De Gesampledede Wereld van Walter Bosman

Marie Oosterbaan

Walter Bosman (1971) droomt en denkt, werkend met allerlei materialen, de voorstellingen op zijn schilderijen bij elkaar. Dat deed hij tien jaar in het Friese Workum en sinds kort doet hij dat in zijn atelier in de Bijlmer. Om alles heel realistisch op het doek te kunnen zetten, volgde hij de vijfjarige opleiding aan de Wackers Academie in Amsterdam.

Portret van Walter Bosman in zijn atelier. Bij het schilderij met de tekst zoals geciteerd aan het eind van het artikel.

Bosman begon de academie op zijn negentiende: 'Eerst teken je maandenlang van negen tot vier een paar kartonnen dozen. En voor de stillevens die we daarna bij Sam Drukker schilderden, mochten we slechts drie kleuren gebruiken. Omdat ik dat helemaal niet leuk vond ben ik er tussentijds twee jaar mee gestopt. Maar in het derde en vierde jaar kon ik meer mijn eigen dingen onderzoeken. Al doende leer je zo wel op een heel degelijke manier figuratief te schilderen en achteraf ben ik blij dat ik de academie heb afge maakt.'

In zijn examenjaar, in de periode dat zijn werk een hoog Pop-Art gehalte had met vrolijke zuidelijke kleuren, verhuisde hij naar de stille wereld van het Friese platteland. Sinds 2007, nu zijn werk een veel ingetogener indruk maakt, werkt hij in een atelier onder in het gerenoveerde flatgebouw Kruitberg in Amsterdam Zuid Oost. 'Terwijl hier de hele omgeving in verbinding staat met de rest van de wereld is het tegelijk heel rustig en stil. Eigenlijk ben ik geen stadsmens en ook geen mens voor het platteland, maar als je het zo zou kunnen zeggen, dan zou ik mij een echt buiten-

wijkmens noemen.'

Bosman wil vrij zijn in de figuratie en zijn eigen fantasie kwijt kunnen in zijn werk, door, zoals hij het zelf noemt, 'al samplend gebruik te maken van de vele mogelijkheden die de werkelijkheid in zich heeft'.

'Op een markt ergens in Suriname zag ik ooit een negroïde man met een haast doorschijnend witte huid lopen. Deze witte man, een albino, viel ontzettend op. Dat is mij toen heel erg gaan bezig houden en dat heeft geleid tot een serie schilderijen.'

'Op 'La Guyane' laat ik een vrouw zien die haar albinodochter met zonnebrandcrème insmeert. Albino's moeten heel erg beschermd worden tegen de zon, zeker in de tropen reddend ze het anders niet. Het is een echte handicap. Zonder pigment verbrand je in no time.'

Met veel plezier maakt Bosman gebruik van de verschillende soorten beeldtaal en kunstenaarsmateriaal. Het schilderij wordt opgebouwd uit allerlei losse elementen. Zo heeft hij boven de moeder en het kind een papier geplakt met een

links LA GUYANE, acryl/
pastel/ houtskool/ collage
op linnen, 100x100cm,
2006

GOODNESS, olieverf op hout, 30x40cm, 2007

waarschuwing tegen de zon. 'In de linkerbovenhoek miste ik nog iets en toen vond ik in een tijdschrift die vrachtauto op een afbeelding van een werk van een Chinese schilder. Zo'n auto met knullige laadbak in vreemd perspectief.' Die elementen zorgen samen met het gebruik van krijt en houtskool voor een mooi beeldend tegenwicht ten opzichte van de realistisch geschilderde vrouw met kind.

Vaak gebruikt Walter Bosman zelfgemaakte foto's, aangevuld met foto's uit tijdschriften of van het internet. Hij leent beelden en herinneringen van anderen, en verwerkt ook eigen jeugdherinneringen op zijn doeken. 'Bij "Terms of Endearment" zou je kunnen denken dat het over een gezin gaat dat op vakantie per auto door Amerika trekt. Maar dat is helemaal niet waar. Het vrolijke familiekiekie is een nageschilderde jeugd-

foto, hier in Nederland gemaakt. De auto heb ik van het internet geplukt; zo'n auto hadden we vroeger thuis moeten hebben. De plattegrond is van mijn geboortehuis in Amstelveen. Omdat het inmiddels is afgebroken probeerde ik door te tekenen die woning terug te halen. Uitsluitend de werkelijkheid in mijn werk gebruiken vind ik niet genoeg.'

Voor het hem lukte om de indrukwekkende rotskusten te schilderen was Bosman al een aantal keren in Californië geweest. 'Ik wilde heel graag die prachtige kust schilderen, maar ik durfde mij er niet aan te wagen. Het is zo moeilijk los te komen van het beeld van een gelikte ansichtkaart.' Zoals op 'Goodness' is te zien ging hij uiteindelijk aan de hand van eigen foto's heel klassiek aan de slag. Deze aanpak was nodig om een eigen schilderhouding te kunnen bepalen tegen-

ANNUNCIATIE (detail),
acryl/ pastel/ collage op
linnen, 160x140cm, 2006

over die overdonderende zee met de grote dieptes en het opspattend schuim tegen de rotsen. 'Zo'n landschap wil ik heel realistisch weergeven om het dan te kunnen gebruiken als onderdeel in een groter geheel. Op de schilderijen van afgelopen jaar begin ik eigenlijk steeds heel basic met zo'n 'Seascape', ook als het geheel daarna een andere, persoonlijke kant opgaat.' Californië doet hem denken aan wat hij in zijn jeugd op de televisie zag. 'Het zijn herinneringen aan plaatsen waar ik nooit ben geweest en aan sferen die ik nooit heb meegemaakt. Ik ken die wereld alleen van plaatjes, TV en bioscoop. Maar op zekere dag sta je er echt zelf midden in en komt de televisiewerkelijkheid tot leven en wordt die droomwereld persoonlijker en waarachtiger. Dan kunnen de verzonnen en de werkelijke herinneringen door elkaar gaan lopen.'

Als Walter Bosman aan een nieuw doek begint, heeft hij slechts een vaag idee welke kant het zal opgaan. Al doende, stukje bij beetje, bouwt hij de compositie op uit bij elkaar gezochte beelden: het kan een in de goot gevonden knuffel zijn

of een bepaald t-shirt dat hem op straat in het voorbijgaan is opgefallen. Op 'Terms of Endearment' doet een vlak vol gekleurde blokjes denken aan een Amerikaanse quilt, maar even goed zou het een tegelvloer of een staalkaart kunnen zijn. 'Ik bekijk zo'n doek analytisch: ik begon 'Terms of Endearment' met dat zeegezicht in olieverf. Die olieverfverflaag maakt het vrij gesloten en dus kreeg ik behoefte aan iets luchtigers; ik wilde iets minder massiefs. Dat leidde tot die tekeningen in oliekrijt. Tegenover kleur kun je weer zwart/wit zetten. Ik gebruik telkens wat ik denk dat ik nodig heb, dat verspringen tussen verschillende materialen is voor mij inmiddels vanzelfsprekend.'

Het is duidelijk dat Bosman er plezier in heeft teksten in de compositie te verwerken. 'Ik zie zo'n tekst als aanvulling op het beeld, om de sfeer te versterken of om die juist te ondergraven. Bovendien beïnvloeden zulke tekstblokken de compositie.'

'Tussendoor maak ik vaak foto's van mijn werk om het geheel verkleden op de computer te kunnen bekijken en er zo verder op door te

I LIKE TO SCORE, olie-
verf en pastel op linnen,
160x120cm, 2007/2008

rechts TERMS OF
ENDEARMENT, olieverf/
pastel/ houtskool op linnen,
120x150cm, 2007

fantaseren.' Als een kind dat zijn eigen wereld droomt, zo samplet hij een wereld van beelden bij elkaar waardoor zijn doeken doen denken aan grote pagina's uit een plakboek.

'Annunciatie', het laatste schilderij uit de serie over albino's, ademt een sfeer van rust en evenwicht. 'Ik ben zelf niet katholiek, maar ik vind Maria en de engel een mooi klassiek thema in de schilderkunst. Maria krijgt bezoek van de engel Gabriel die haar vertelt dat zij het kind Christus zal krijgen.'

'In 'Annunciatie' heb ik dat zo opgelost: in Suriname bestaat het openbaar vervoer uit kleine bussen die overal rijden. Op die 'mini vans' staan

vaak schilderijen en teksten. Ik heb zo'n busje geschilderd met daarop de engel met de blijde boodschap. De tekst "Neks no fout" was op dat moment een modieuze kreet die je doorlopend hoorde. Het betekent zoiets als "Het is niet fout", of "Het zit wel goed". De boodschap van de engel is immers dat er een bijzonder kind zal worden geboren. De gepointilleerde idyllische tuin links boven in het schilderij heb ik van Gustav Klimt afgekeken. Die schilderde een meer in Oostenrijk, de Attersee, met zo'n begroeiide bergwand boven het water. In het spiegelgladde water van het meer zie je de weerkaatsingen. Het komt niet gek veel voor maar een enkele keer citeer ik uit de kunstgeschiedenis. Als ik denk dat ik iets

